

<p>היה ערום. נעשה חכם. אשר עשה. אשר ברא. אף כי. האם נכון הדבר שה' אמר לא תאכלו.</p>	<p>א וְהִנָּחֵשׁ הָיָה עָרוֹם מִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה ה' אֱלֹקִים וַיֹּאמֶר אֶל הָאִשָּׁה אֵף כִּי אָמַר אֱלֹקִים לֹא תֹאכְלוּ מִכֹּל עֵץ הַגֵּן :</p>
	<p>ב וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל הִנָּחֵשׁ מִפְּרֵי עֵץ הַגֵּן נֹאכֵל :</p>
<p>ומפרי. אבל מפרי. ולא תגעו. ולא תקרבו אליו.</p>	<p>ג וּמִפְּרֵי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַגֵּן אָמַר אֱלֹקִים לֹא תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא תִגְעוּ בוֹ כִּן תִּמָּתוּן :</p>
	<p>ד וַיֹּאמֶר הִנָּחֵשׁ אֶל הָאִשָּׁה לֹא מוֹת תָּמָתוּן :</p>
<p>כאלקים. כמלאכים. יודעי טוב ורע. יודעי טוב ורע יותר.</p>	<p>ה כִּי יָדַע אֱלֹקִים כִּי בְיוֹם אֲכַלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם וְהִיִּיתֶם כְּאֱלֹקִים יֹדְעֵי טוֹב וָרָע :</p>
<p>תאווה הוא לעינים. למראה עינים. להשכיל. לשון שכל והשכלה. עמה ויאכל. ויאכל עמה.</p>	<p>ו וַתִּרְאֵהָ הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֵאֲכָל וְכִי תֵאָוֶה הוּא לְעֵינֶיהָ וְנִחְמַד הָעֵץ לְהַשְׁכִּיל וַתִּקַּח מִפְּרִיו וַתֹּאכַל וַתִּתֵּן גַּם לְאִשְׁתָּהּ עִמָּה וַיֹּאכַל :</p>
<p>עלה תאנה. מן עלי התאנים.</p>	<p>ז וַתִּפְקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי עִרְמָם הֵם וַיִּתְּפוּ עַל תְּאֵנָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם חֲגֹרֹת :</p>
<p>וישמעו וכו'. וישמעו את קול ה' עובר בגן בנחת עם תנועת היום ויתחבא האדם ואשתו מחמת בושה מפני ה'.</p>	<p>ח וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוֹל ה' אֱלֹקִים מִתְהַלֵּךְ בְּגֵן לְרוּחַ הַיּוֹם וַיִּתְחַבְּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי ה' אֱלֹקִים בְּתוֹךְ עֵץ הַגֵּן :</p>

<p>ויאמר לו. ויאמר לו כדי שיודה במעשיו איכה.</p>	<p>ט ויקרא ה' אלקים אל האדם ויאמר לו איכה. ויאמר את קלך שמעתי בגן ואירא כי עירם אנכי ואחבא:</p>
	<p>יא ויאמר מי הגיד לך כי עירם אתה המן העץ אשר צויתיה לבלתי אכל ממנו אכלת:</p>
	<p>יב ויאמר האדם האשה אשר נתתה עמדי הוא נתנה לי מן העץ ואכל:</p>
<p>השיאני. הטעני.</p>	<p>יג ויאמר ה' אלקים לאשה מה זאת עשית ותאמר האשה הנחש השיאני ואכל:</p>
<p>כי עשית זאת. כיון שעשית זאת מתוך ידיעה ארור. גחונך, חזך.</p>	<p>יד ויאמר ה' אלקים אל הנחש כי עשית זאת ארור אתה מכל הבהמה ומכל חית השדה על גחונך תלך ועפר תאכל כל ימי חייה:</p>
<p>ישופך. ירצץ ראשך.</p>	<p>טו ואיבה אשית בינך ובין האשה ובין זרעה ובין זרעה הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב:</p>
<p>עצבונך. צערך. תשוקתך. משתעתך.</p>	<p>טז אל האשה אמר הרבה ארבה עצבונך והרנך בעצב תלדי בנים ואל אישך תשוקתך והוא ימשל בך:</p>
<p>לקול. לדברי. בעצבון. ביגע ובקושי.</p>	<p>יז ולאדם אמר כי שמעת לקול אשתך ותאכל מן העץ אשר צויתיה לאמר לא תאכל ממנו ארוה האדמה בעבורך בעצבון תאכלנה כל ימי חייה:</p>
<p>דרדר. "דרדרא".</p>	<p>יח וקוץ ודרדר תצמיח לך ואכלת את עשב השדה:</p>

<p>אפיך. פניך. לחם. מאכל. כי ממנה. אשר ממנה.</p>	<p>יט בָּזַעַת אֶפֶיךָ תֹאכַל לֶחֶם עַד שׁוֹבֶדֶךָ אֶל הָאֲדָמָה כִּי מִמֶּנָּה לִקְחֹתָ כִּי עֲפָר אֶתָּה וְאֶל עֲפָר תֵּשׁוּב :</p>
<p>אם כל חי. אם כל חי מדבר.</p>	<p>כ וַיִּקְרָא הָאֲדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה כִּי הוּא הִיְתָה אִם כָּל חַי :</p>
<p>כתנות. עור, לבוש לגופם.</p>	<p>כא וַיַּעַשׂ ה' אֱלֹקִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר וַיַּלְבִּשֵׁם.</p>
<p>ויגש וכו'. וכיון שגירשו השכין ממזרח לגי'ע. הכרוכים. מלאכים. ואת להט החרב. וברק חרב מתהפך.</p>	<p>כב וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹקִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ לְדַעַת טוֹב וָרָע וְעַתָּה פֶּן יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וַחַי לְעֹלָם :</p>
	<p>כג וַיִּשְׁלַחֵהוּ יְהוָה אֱלֹקִים מִגֵּן עֵדֶן לְעַבְד אֶת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׁם :</p>
	<p>כד וַיִּגְרֹשׁ אֶת הָאָדָם וַיִּשְׁכֵּן מִקְדָּם לְגֵן עֵדֶן אֶת הַכְּרֻבִים וְאֶת לֵהט הַחֶרֶב הַמַּתְהַפֶּכֶת לְשֹׁמֵר אֶת דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים :</p>